

**“Ўзметкомбинат” АЖ томонидан 2024 йилда асосий кўрсаткичларининг бажарилиш ҳолати
ҳамда 2025 йил учун белгиланган режалар тўғрисида
МАЪЛУМОТ**

I. 2025 йил учун белгиланган асосий прогноз кўрсаткичлар бўйича:

1. Ишлаб чиқариш ҳажми.

Жами **10,4 трлн сўмлик 1 150,0 минг тонна** металл прокати маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши кутилмоқда, (ўсиш суръати **138,6 %**). Жумладан:

- навли прокат – **600,0 минг тонна** (ўсиш суръати **118,2 %**);
- пўлат золдирлар – **250,0 минг тонна** (ўсиш суръати **100,7 %**);
- иссиқ ҳолда прокатланган лист ўрамлари – **300,0 минг тонна**.

Маълумот учун: жорий йил январь-апрель ойларида жами **206,9 минг тонна** (ўсиш суръати **70,6 %**) металл прокат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди, шундан **80,8 минг тонна** (ўсиш суръати **99,7 %**) пўлат золдирлар ташиқил қилди.

Изоҳ. Ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг бажармаслик сабаблари - бу: маҳаллий ҳокимликлар, вазирлик ва идоралар томонидан қора металл парчалари ва чиқиндиларини топшириш мақсадли кўрсаткичларининг бажарилишида қолоқликларга йўл қўйилаётганлиги.

Маълумот учун. Вазирлик, идора, хўжалик бирлашмалари ва маҳаллий ҳокимликлар томонидан **700,0 минг тонна** қора металл парчалари ва чиқиндиларини тайёрлаш ва топшириш мақсадли кўрсаткичлари белгиланган.

2025 йил январь-апрель ойларида **130,8 минг тонна** қора металл парчалари ва чиқиндилари вазирлик, идора, хўжалик бирлашмалари ва маҳаллий ҳокимликлар томонидан топширилган.

Бугунги кунда қора металл парчалари ва чиқиндиларини “Тошкент металлургия заводи” МЧЖ ҚҚ, “Ўзчармсанокат” уюшмаси, “Ўзмахсусмонтажқурилиш” АЖ ҳамда Андижон вилояти, Бухоро вилояти, Қашқадарё вилояти, Сурхондарё вилояти, Сирдарё вилояти ҳокимликлари умуман топширмаган.

2. Инвестиция дастури доирасида 2025 йилда жами **65,0 млн доллар**, шундан **65,0 млн доллар** тўғридан-тўғри хорижий инвестиция ва кредитлар ўзлаштирилади (2024 йилга нисбатан **98,5 фоиз**).

Бунда, инвестициялар **металлургия саноати** (**65,0 млн доллар**) йўналишидаги жами - **3 та** лойиҳалар ҳисобига ўзлаштирилишини кафолатлайман.

Мазкур инвестицияларни ўзлаштириш кўрсаткичларига эришиш учун қуйидаги ишлар амалга оширилади:

- **1 та** лойиҳаларда қурилиш-монтаж ишлари якунланиб, ишга туширилади;
- **1 та** йирик лойиҳани амалга ошириш бўйича музокаралар якунланиб, лойиҳаларга старт берилади;
- **1 та** лойиҳага хорижий молия институтларини жалб қилиш учун **1 та** давлатга тадбиркорлар билан бизнес ташрифлари амалга оширилади;

Инвестиция дастурлари доирасида 2025 йил давомида **824,0 млн долларлик 1 та** йирик ҳамда **9,0 млн долларлик 1 та** кичик лойиҳалар ишга туширилиб, **529 та** янги иш ўринлари яратилиши таъминланади.

Бу кўрсаткичларга эришиш учун қуйидаги ишлар амалга оширилади:

- ҳар бир лойиҳага бириктирилган масъул раҳбар ва ходимлар томонидан лойиҳаларни амалга оширилиши назоратга олиниб, кунлик ҳисоботлари эшитиб борилади;
- тармоқ жадвалларига мувофиқ амалга ошириладиган ишлар кунлик мониторинг қилиниб, аниқланган муаммоларни жойида ҳал этиш чоралари кўрилади;

- **1 та** лойиҳа бўйича хориждан келтирилган технологик жиҳозларни ўрнатиш ва қурилиш ишларини якунлаш ҳамда фойдаланишга қабул қилиш ишлари жадаллаштирилади;

Маълумот учун: Жорий йилнинг январь – апрель ҳолатига **19,0 млн доллар** (режага нисбатан **118,7 %**) миқдорида тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ва кредитлар ўзлаштирилди.

“Ўзметкомбинат” АЖ билан “Danieli” (Италия) компанияси ҳамкорлигида амалга оширилаётган лойиҳалар тўғрисида

МАЪЛУМОТ

I. “Қуюв-прокатлаш мажмуасини қуриш” инвестиция лойиҳаси доирасида амалга оширилаётган ишлар:

Мазкур лойиҳани амалга ошириш доирасида технологик ускуналарни етказиб бериш учун “Danieli” (Италия) компаниялар гуруҳи билан жами қиймати **360,2 млн евролик** шартнома имзоланган.

Комбинат томонидан жами **325,3 млн евро** миқдорида тўлов амалга оширилди. Шундан, қиймати **253,7 млн евро** ёки **94,8 фоиз** (жами **267,7 млн евро**) технологик ускуналар комбинатга келтирилди ва **253,5 млн евро** ёки **94,7 фоиз** божхона расмийлаштирувидан ўтказилди.

Қиймати **20,6 млн евро** бўлган асосий технология ускуналари учун инжиниринг **100 фоиз** ишлаб чиқилди. Жами **2,58 млн евро** ёрдамчи ускуналар ва эҳтиёт қисмлар инжиниринг лойиҳасининг **100 фоизи** ишлаб чиқилди.

“Danieli” (Италия) компаниялар гуруҳи монтаж жамоаси босқичма – босқич қурилиш майдончасида асосий ва ёрдамчи технологик ускуналарни монтаж қилиш жараёни давом этмоқда ва керакли техникаларнинг аксарият қисми қурилиш майдончасига ўрнатилди.

Ҳозирги кунга қадар қурилиш майдончасида **53,3 млн евро** ёки **90 фоиз** (жами **60,5 млн евро**) миқдорида монтаж ишлари амалга оширилди.

Лойиҳанинг йиллик қуввати – **1,04 млн тонна**.

Яратиладиган иш ўрни сони – **1 295 нафар**ни ташкил этади.

II. “Danieli” (Италия) компанияси билан амалга оширилиши режалаштирилган истикболли лойиҳалар:

1. Иссиқ брикетланган темир (ГБЖ) ва Тўғридан-тўғри тикланган темирни (ПВЖ) эритишга мослаштирилган “Янги пўлат эритиш печини қуриш билан бирга Электрда пўлат эритиш бўлинмасини модернизация қилиш” лойиҳаси.

Лойиҳанинг тахминий қиймати: **24 млн евро**;

2. Замонавий энергосамарадор технологияларни ўзлаштириш орқали “Металлни узлуксиз қуйиш машинасини модернизация қилиш” лойиҳаси.

Лойиҳанинг тахминий қиймати: **14 млн евро**;

3. Янги энерготежамкор технологиялар асосида “Навли прокат бўлинмасини қуриш” лойиҳаси.

Лойиҳанинг тахминий қиймати: **27 млн евро**.

3. Экспорт.

2025 йилда жами **30,5 млн долларлик** (ўтган йилга нисбатан **102,7 фоиз** ёки **+ 800,0 минг доллар**) экспорт амалга оширилади.

Бунда, экспорт ҳажмлари **қора металл прокат маҳсулотлари (12,0 млн доллар)**, **мис ва унинг қоришмаларидан бўлган маҳсулотлар (16,9 млн доллар)**, **иссиқлик ўтказмайдиган маҳсулотлар (0,4 млн доллар)**, **сирланган эмал идишлар (1,2 млн доллар)**, маҳсулотлари ҳисобига таъминланишини кафолатлайман.

Ушбу экспорт кўрсаткичларини таъминлаш учун қуйидаги чоралар кўрилади:

- Йирик халқаро **“Қурилиш UzBuild 2025” кўргазма** ва бошқа ярмаркаларда комбинат иштироки таъминланади;

- **Қора металл прокат маҳсулотларини** Тожикистон Республикаси ва ички норезидент компанияларга экспорти амалга оширилади;

- “Қуёв прокат мажмуасини қуриш” **инвестиция лойиҳаси доирасида** ишлаб чиқариладиган **иссиқ ҳолатда прокатланган лист ўрамлари** экспорти амалга оширилади.

Маълумот учун: 2025 йил январь-апрель ойларида жами **4,8 млн долларлик** (режага нисбатан **91,0 фоиз**) маҳсулотлар экспорти амалга оширилди.

4. Таннархни қисқартириш.

2025 йил якуни билан **500,0 млрд сўм**ни ташкил этиши режалаштирилмоқда.

5. Дебиторлик ва кредиторлик қарздорликлар.

2024 йил 1 май ҳолатига дебитор қарздорлик **2 316,020 млрд сўм**, кредитор қарздорлик **1 149,75 млрд сўм**.

2025 йил 1 май ҳолатига дебитор қарздорлик **1 307,64 млрд сўм**, кредитор қарздорлик **451,05 млрд сўм**.

6. Бюджетга тушумлар.

2025 йилда бюджетга жами **800,0 млрд сўм** тушумлар амалга оширилиши кутилмоқда.

Маълумот учун: 2025 йил январь-апрель ойларида жами **141,7 млрд сўмлик** бюджетга тўловлар амалга оширилган.

7. Соф фойда.

2025 йил якуни билан **747,3 млрд сўм**ни ташкил этиши режалаштирилмоқда (**ўсиш суръати 158,9 %**);

Муаммоли масалалар:

1. Вазирлик, идора, хўжалик бирлашмалари ва маҳаллий ҳокимликлар томонидан **700,0 минг тонна** қора металл парчалари ва чиқиндиларини тайёрлаш ва топшириш мақсадли кўрсаткичлари белгиланган.

2025 йил **январь-апрель ойларида 130,8 минг тонна** қора металл парчалари ва чиқиндилари вазирлик, идора, хўжалик бирлашмалари ва маҳаллий ҳокимликлар томонидан топширилган.

Бугунги кунда қора металл парчалари ва чиқиндиларини “Тошкент металлургия заводи” МЧЖ ҚК, “Ўзчармсаноат” уюшмаси, “Ўзмахсусмонтажқурилиш” АЖ ҳамда Андижон вилояти, Бухоро вилояти, Қашқадарё вилояти, Сурхондарё вилояти, Сирдарё вилояти ҳокимликлари умуман топширмаган.

“Ўзметкомбинат” АЖга қора металл парчалари ва чиқиндиларини топширган вазирлик, идора, хўжалик бирлашмалари ва маҳаллий ҳокимликларнинг режа кўрсаткичларидан салмоқли даражада кам бажарилмоқда.

2. **Электр энергиянинг** кескин ошганлиги сабабли маҳсулот таннархи ошган.

Маълумот учун: 1 кВт соат учун сарфланадиган ҳаражат қуйидагича:

Тигиз вақтда - 1500 сўм (Соат 06:00-09:00 ва 17:00-22:00)

Кундузи - 1000 сўм (Соат 09:00-17:00)

Кечаси - 666,67 сўм (Соат 22:00-06:00)

“Ўзметкомбинат” АЖда 2025 йил давомида энергия ресурсларига бўлган талаб (йиллик):

Электр энергияга бўлган талаб: **980 млн кВт.с**

Табиий газга бўлган талаб: **101 млн куб.м**

II. 2024 йилда асосий прогноз кўрсаткичларининг бажарилиши бўйича:

1. Ишлаб чиқариш ҳажми.

Жами **7,5 трлн сўм**лик **780,7 минг тонна** металл прокати маҳсулотлари ишлаб чиқарилган бўлиб, режа ҳажм кўринишида **75,5 фоиз**га бажарилди (ўсиш суръати **75,9 %**). Жумладан:

- навли прокат – **534,3 минг тонна** ёки режага нисбатан **68,2 %** (ўсиш суръати **68,5 %**);
- пўлат золдирлар – **246,4 минг тонна** ёки режага нисбатан **98,6 %** (ўсиш суръати **99,4 %**).

Изоҳ. Ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг бажармаслик сабаблари - бу: маҳаллий ҳокимликлар, вазирлик ва идоралар томонидан қора металл парчалари ва чиқиндиларини топишириш мақсадли кўрсаткичларининг бажарилишида қолоқликларга йўл қўйилаётганлиги.

Маълумот учун. Вазирлик, идора, хўжалик бирлашмалари ва маҳаллий ҳокимликлар томонидан **760,7 минг тонна** қора металл парчалари ва чиқиндиларини тайёрлаш ва топишириш мақсадли кўрсаткичлари белгиланган бўлиб, амалда **605,3 минг тонна**га бажарилган ёки **80 % (-155,4 минг тонна)**. Бунда, вазирлик, идора ва хўжалик бирлашмалари **82,2 минг тонна** ва маҳаллий ҳокимликлар **73,2 минг тонна**га кам бажарган.

2. Инвестиция дастури доирасида “Ўзметкомбинат” АЖ томонидан **66,0 млн доллар хорижий инвестициялар** (режага нисбатан **115,6 %**, ўсиш суръати – **40,74%**) ўзлаштирилди.

Шундан, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ва кредитлар – **66,0 млн доллар** (режага нисбатан **115,6 %**).

3. Экспорт.

Комбинат томонидан 2024 йил январь-декабрь ойлари учун жами **29,678 млн. доллар** миқдорида маҳсулотлар экспорт қилинган. Режага нисбатан **92,2 %**. (**32,200 млн доллар**). Ўсиш суръати **30,0 %**. (2023 йил январ – декабр – **99 066,0 минг доллар**).

Шундан:

- **Қора металл прокати маҳсулотлари** – **14,699 млн доллар**га жами **21,2 минг тонна**.

Асосий бозорлар: Ички нерезидент компаниялар ва Тожикистон Республикаси;

- **Мис ва латун ленталари** – **13,6 млн доллар**га жами **1 506,9 тонна**.

Асосий бозорлар: Туркия, Қирғизистон, Россия, Озарбайжон, Беларусь Республикалари;

- **Иссиқлик ўтказмайдиган маҳсулотлар** - **364,5 минг доллар**га;

Асосий бозорлар: Тожикистон, ички нерезидент компаниялар;

- **Сирланган эмал идишлар** - **1 007,8 минг доллар**га;

– Асосий бозорлар: Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон, Туркменистон, Озарбайжон, Болгария, Чехия, Россия, Латвия ва Молдова давлатлари.

Йиллик экспорт прогноз кўрсаткичларининг бажарилмаслик сабаблари қуйидагилардан иборат:

1. Европа давлатларида қора металл прокати маҳсулотларининг нархлари **2024 йил**, кескин пасайганлиги ҳамда транспорт харажатлари ошганлиги сабабли комбинат томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотларни Европа давлатларига сотиш мақсадга мувофиқ эмас.

2. Мис ва латунь маҳсулотлари бўйича асосий экспорт бозори Туркия давлати бўлиб, **2024 йил** февраль ойидан мис ва латунь маҳсулотларига импорт божси **1,3 фоиздан 6,3 фоиз**гача оширилиши натижасида Туркия давлатига экспорт ҳажми кескин пасайишига олиб келди.

Шу билан бирга, ҳар ҳафтада биржа савдоларига ўртача **20 минг тонна** маҳсулот сотувга қўйилмоқда. Бир тонна маҳсулотоннаинг ўртача нарҳи **8,6 млн сўм**, жами **172 млрд сўм**лик маҳсулотоннаинг **5 %** миқдорида гаров маблағи **8,6 млрд сўм**лик маблағ биржа ҳисоб рақамида доимий бўлиши керак. Бироқ бозор иқтисодиёти шароитида, бу эркин рақобатга ўз таъсирини кўрсатмоқда.

4. Таннархни қисқартириш.

2024 йилда маҳсулот таннархнини **519,4 млрд сўмга (25 %)** қисқартирилишига эришилди (режага нисбатан **100,1 %**).

5. Дебиторлик ва кредиторлик қарздорликлар.

2024 йил 1 январь ҳолатига дебитор қарздорлик **2 286,82 млрд сўм**, кредитор қарздорлик **1 313,91 млрд сўм**.

2025 йил 1 январь ҳолатига дебитор қарздорлик **1 534,22 млрд сўм**, кредитор қарздорлик **854,66 млрд сўм**.

6. Бюджетга тушумлар.

2024 йил якуни билан **644,3 млрд сўмни** ташкил этди.

7. Соф фойда.

2024 йил якуни билан **499,4 млрд сўмни** ташкил этди ёки режага нисбатан **65,5 %** (ўсиш суръати **89,4 %**);

8. Омборларда қолган металл прокати қолдиғи.

2024 йил бошида **102,3 минг тонна** металл прокат маҳсулотлари қолдиқлари мавжуд бўлиб, 2025 йил 1 январь ҳолатига **17,2 минг тонна** мавжуд.